

Landskap: Häme Upptecknat av: Ola Christoffersson
 Härad: Ghyttos Adress: Lia Hietaniemi, Hietaniemi
 Socken: Pöytyä Berättat av: upptecknaren o. dennes
fader
 Uppteckningsår: 1924 Född år i

- Uppteckningen rör sid.
- Tjänstning. 1.
- Kyrkstjälning. 1.
- Uppträg på kyrkovafton. 1.
- Halm lades på gärdet lögen d. 25 jan förr att se
om det skulle bli jödebrist. 1-2.
- Fastdag, - leken. 2.
- I mars höggo de vika till padshap. 2.
- Piskun, - gille. 2-3.
- Midsommara. 3.
- Väderlekun. 3-4.
- Höstargille. 4.
- Den 29 september var en märkesdag. 4-5.
- 6 sid.

Skriv endast på denna sida!

4803

sid.

Oktobr mindre - flyttningstid.

5.

Näringssälls.

5-6.

Berättelsen om vintargamla folktid före cirka 70 år sedan som jag harit minn, och hörta omställes,
Jag är 76 år gammal;

Januari månad, i denna månad ömme barnen
gick skolstreckarna från gården, den ena efter den andra
drags in i hängoljast, det fröskades med olja eller
(flejel) som de sade ur katorn som hällades förrut
från här logen angående tagts bort, den lades dran
(kornet) ut på logen, sen togs ett par hästar in på
logen, som fäktas upp att rida i kornet eller som vi
kalla (dröden) där fäktas man vid ett par tider
till så var kornet färgat, så hästarne kornet omväx
härpades det mättes upp fröskornen fäktas
vanligtvis var 14 eller var 15 tunnor och vissa särskilt
allt för egna kost, januari månad bryggdes gräs
skräddning, tretonafton så rönde de sig med gamla offer
man, gamla offer som gav oss vanfötter och taga en sup
för det hem ifoten 23 om de örhade samma pris
(pris) eller den 25 färdes en viss häst som gav tagen
bläste darrkost beförde färdkist med tag den här, da
stad färdet sig,

Fébruari månad fortaltas med frostigt
så länge som det var stäckte på gården, den
kände till till skogarna, hällst på läder och komta de
bremsley. ~~Festdag~~ försdag samlades drängarna för att
slå kastanjer och tornrar efter att taga den egna och
sedan red de och viste sin kung från dagen 8 dagars
gille första kvällen valde om det till drottning för de
kvällarna, sedan hörde om der taltes om kung eller drottning

Mars månad Bar vanligtvis extra kadt då hörde
att synhugget rörde från skogen till varuhusen de skap
som i april fortsätter och hela färdigt att uppläggas till
förföring att vara tillreda när så leckföles, var det tomt
af drängar den skulle drängarna sit att ligga på pil
vallarna som utgjorde styrden om kung (platsen)

När fästet i april inföll, samlades drängarna att
ställa till Rastafesten i 3 kvällar Det bestod tills av förs
arma spel och spexer ordnades af drängarna Dessa gäller
har jag ej self varit med om, man kan nu som gamla reflek-
tera, hur det gick enkelt till att ha roligt på den tiden.
Den sista aften samlades drängarna för att på kvällen
lägga sjunga maj i by, och fortsatte för att komma här att
ställa upp i byen och längd sätta ut stället. Då som
maggillet skulle vara med alla insamlade ägg och
mörklupper som insamlats på stallarna som de
sjungit på, så togs det vara för all denna förmiddag. Det
hölls att varen var ofrån, så samlades böner och längd
var till maggillet på det stället der som di sjung
in dist, och der vanlades äggakaka och panemata
som der stod i majvisan. Forn min tid efterom
fors berättelserna gaf varje dräng sitt sommarhus, i
stug Bränvin ifjärding ob; som var bestämt
omur var de stälde sig som di så, ochne dars

Två minuter blef det midsommardans
Dansen var omkring majsläng sen om sin lever
na kom sommarlaven. Som var dräng skulle ge.
Den Herrgöte(Petrisfiskefång) eller Fallmognas
sprök (Rötarer) rengnade det den dagen blef
det en värt höst men anna vära var det om det
regnade den 27 juli (Gussovaradagen) di blef
regn i flickor fram till 1881 då var det ren i
flickor di var jag landt brukare på det häromfåfat,
en svärkdag den 10 augusti (Sankt Lars dag) blef det
vackert den dagen och den 12 augusti (Klara Dagen)
så blef det en vacker höst den 24 augusti (Bartolomeus) di riskerades bortstommeväder, att grutan
bleste af jag minns förminka är den i förs tid
att den 24 augusti hade vi en hårdfrost och
renglyar den dagen fortsatte den 25 och 26 kom
hafre bleste af der lix myken såd afblist, när
man sedan gick der huggeller mygade) med språ-

Vår som vi var intistat blef høstgæll fört det
 ena stillet sär det andra, det var oftae av unna,
 yngligs tid att vi kunde haft en 16 eller 17 høstgæll
 som är tillit by, så gingo vi samman gerefrag
 Paragrebken såval som gevra drogges och tycktes
 från alla garnona vi var afven om. Det döder
 migra safer, tuffe töra gänga, Amorgasse
 förd värdfolket fra vart ställe, att gick ge-
 snutligt till inför ruisig eller orosnatare fikt
 varo med, det var som det varo en dyfpröning
 Då hade man deligt pris den tillen, man arbetar
 over dagar, gick till gille fra Kräullen, det låg där
 på hela Septemberbrindet. Den 29 september
 var en markdag da gille di gamla och spulle
 de här försel spullen bli för kommande, Det spref
 upp i Abramackan, det tilligck sa, var det luolj
 på morgonen spref. Det upph bläste det här dale upp
 iagen spref. Det upph bläste det mynne om
 tisdagen spref. Det upph bläste det mynne om
 dyrast den tid på dagen att det bläste här dale
 på morgonen om det bläste här dale skulle de salja
 vad de kunde sälja, bläste det här dale på dagen
 skulle de salja fra viron, bläste det här dale på
 Kräullen spulle di sälja fra sorrigraren,
 Aktberminas flyttings tid, uti marta för
 åldras tid flyttade prigioner den 9 oktober
 och drängarna den 24 oktober de talade om att
 de nye prigionerna kunnat komma att i en 8 da-
 ger flytta tillsammans med de gamla dränga-
 na, Noen månader senare kom märten
 da skulle märtens gillen graserer, der var
 varje by en älderman, under året samlades
 längsmannen ~~samlas~~ hos äldermanen vid
 Etta sile af 9 mark eler 37 ^{1/2} m ^{from} ett blockslag
 var uttalt att samlas på, den som senare fick
 höta en markherre, som samlades af älder

anaren, märtensgillet, så skulle bötninga vara till
beginn af året, men men var altemannen
med till märtenges var tiden vanligvis k
8 förmorgonen samlingstidens till k 9. Den som
då kom efter k 9 fick bota dubbelt last eller 18 öre
eller om 75 öre, så den förde gjorde upp räkenska-
persa, de andra tog tillbästa, den tredje sätterna
var uppgjorda och allt var klarat, att och Brodd
sela dagens och nattens tilla andra dagens, så att
broder P, så gick di med den mynade äldermannen
sina jag var cirka 12-13 år när ett sådant gille
var hos min far dit kostade då på den tiden 3 kr
öre per person, den kom jultidens bok
tidigare sedan då vi alla gymnasiebit glädde,
jag får tillståda en glad och friidul jul.

Lilla Öpfstaad pur & pfatgd den 2-12-1923
Olof Granhoffsson

T. S. Jag får ha om ersättning för min
slafwiga skrifvelse. D. S.

min skrifvelse hörin last
w jag kanske ur minnet
anlägga något sars.
og var me brott
O. C. S.

Thärne
Frä Melås
1924.

4803

O. Christoffersson.

Berättelser om vårt gamla folklif för cirka 70 år sedan som jag kan minnas, och hört omtalas. Jag är 76 år gammal.

Januari månad. I denna månad i min barndom stod sädestackarna på gårdarna den ene efter den andra drogs in i ladugolvvet. Det tröskades med släga eller (plejel) som de sade, ur halmen sen kastades kornet fram på logen, agnarna togs bort, sen lades drösen (kornet) ut på logen, sen togs ett par hästar in på logen, sen togs ett par hästar in på logen som pojka upp att rida i kornet eller som vi sade (drösen) så fick man rida ett par timmars tid så var kornet körnat, så kastades kornet omigen harpades det målades upp, tröskemannen fick då vanligtvis var 14 eller 15 tunna och målesupen allt på egen kost.

Januari månad började med nyårsskjutning.

Trettonafhton så roade de sig med gå med sjernan, gå med fogeln, gå med svinfoten och taga en sup för vart ben i foten 24 om de orkade så många.

(Paulus) eller den 25 lades en viska halm på gödsel-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

1

4803

högen hläste den bort, befarades foderbrist men låg den kvar, då stod fodret sig.

Februari månad fortsattes med trösket så länge som der var stacka på gården, sen så kjörde di till skogarna, hällst på släda, och hemtade brenslè.

Fastlags fredag samlades drängarna för att slå katten ur tunnan eller att taga ringarna och sedan red di och viste sin kung för dagen, 2 dagars gille, första kvällen valdes en tös till Drottning för de 2 kvällarna, sedan böter om der taltes om Kung eller Drottning.

Mars månad var vanligtvis utröskadt då började de att upphugga virket från skogen till varjehanda redskap som i April fortsattes och blef färdigt att uppläggas till torkning att vara tillreds när så behöfdes, var det tö i slutet af månaden skulle drängarna ut att lägga på pilvallarna som utgjorde stägsen omkring (planen) som ordspråket var.

När påskan i april inföll samlades töserna att ställa till Påskastuga i 2 kvällar det bekostades af tösorna spelmanspengar erlades af drängarna dessa gillen har jag sjelf varit med om, man kan nu som gamal reflektera, hur det gick enkelt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

till att ha roligt på den tiden. Den sista april samlades drängarna för att på kvällen börja sjunga maj i by, och fortsatte för natten på alla ställena i byen och sjung då in på det stället der som majgillet skulle vara med alla insamlade ägg och smörkluppar som insamlats på ställena som de sjungit på, så togs det vara på all denna (förming) tills dess att hvåren var öfver, så samlades töser o. drängar till majgillet på det stället der som di sjung in sist, och der vankades äggakaka och panematt, som der stod i visan.

Före min tid efter min fars berättelser gaf varje dräng sitt sommerlag 1 stop Bränvin 1 fjerding öl, som var bestämt i lönen när de stadde sig, som di sa.

Juni månad blef det midsommar då Dansades der omkring majstång, sen om söndagarna kom sommerlagen, som dräng skulle ge.

Den 1 Augusti(Petrifiskafäng) eller på allmogespråk(Våtaper) rengnade det den dagen blef det en våt höst, men änu värre var det om det regnade den 27 juli(Sjusofvaredagen) då blef regn i 7 vickor framåt, 1881 då var det reng i 7 vickor då var jag landtbrukare så det har inträfat, en märkedag den 10 augusti (Sante Lars dag) blef det vackert den dagen och den 12 augusti (Klara dagen) så blef det en

E.Kane
Myrto
V. Alstad

4803

1895 Växjö
Repostad Alstad
~~på ob vanliga färder~~

vacker höst den 24 augusti (Bartolomeus) då riskarades
bartolomeusväder, att grödan blåste af. Jag mins för många
år sen i fars tid att den 24 augusti hade vi en hård storm
och rengbyar den dagen fortsatte den 25 och 26 kom o. hafre
blåste af der låh myken säd afblåst, när man sedan gick och
hugg(eller mejade).

När som då var inhöstat blef höstagille först det ena
stället så det andra, det var i flera år i min ynglings tid
att vi kunde hafva en 16 eller 17 höstagille inom vår lilla
by, så gingo vi samman gårrapågar Gåragrebbor såväl som
tjenstedräningar och tjenstetöser från alla grådarna vi var
öfverens om 2 toddier. några supar, kaffe två ånger, smör-
gåssa bjöd värdfolket på vart ställe, allt gick gemutligt
till, ingen rusig eller orosmakare fick vara med, det var
som det vore en syskonring. Då hade man roligt på den tiden,
man arbetade om dagen, gick till gille på kvällen, det tog
nära på hela september månad ut. Den 29 september var en
märkesdag då gick di gamle och skulle se hur priset skulle
bli för kommande år. Det skrefs upp i Almanackan, det till-
gick så, var det lungt på morgonen skrefts det upp blåste
det hårdare uppå dagen skrefts det upp blåste det mindre om
eftermiddagen skrefts det upp, så betydde det att det blef

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dyrast den tid på dagen att det blåste hårdads på, på morgonen om det blåste hårdadst skulle de salja vad de kunde sälja, blåste det hårdast på dagen skulle di sälja på våren, blåste det hårdast på kvällen skulle di sälja på sommaren.

Oktober månad flytnings tid, uti mina föräldrars tid flytade pigorna den 9 oktober och drängarna den 24 oktober. De talade om att de nya pigorna kunna komma att i en 8 dager tjena tillsammans med de gamla drängarna.

November månad kom mårtensdag. Då skulle mårtensgillen graserera, där var i varje by en ålderman, under året samlades byamänne hos åldermannen vid ett vite af 9 mark eller 37 öre ett klockslag var utsatt att samlas på, den som kom senare fick böta en 9 marker, som samlades af åldermannen, mårtensgillet så skulle böterna vara till lagning af broer m.m. men när åldermannen bjöd till mårtensgås var tiden vanligtvis kl. 8 på morgonen samlingstimma till kl. 9 Den som då kom efter kl. 9 fick böta dubbelt bot eller 18 mark eller nu 75 öre, så den lärdaste gjorde upp räkenskaperna, de andra tog tillbästa, sen räkenskaperna var uppgjorda och allt var klarat, åts och Dracks hela dagen och natten tills andra dagen, så åts frukost, så gick di med den nyvalde

4803

åldermannen him, jag var cirka 12-13 år när ett sådant
gille var hos min far det kostade då på den tiden 2 kr. 50
öre per person, sen kom Julmånad barnens högtid Julen då vi
alla gemensamt gläddes.

Jag får tillönska en glad och fridful Jul.

Lilla Ahlstad per Ahlstad den 2-12 1924.

Ola Christoffersson

P.S. jag får be om ursäkt för min slarfviga skrifvelse.

D.S.

Om min skrifvelse blir läst
kan jag kanske ur minnet
framlocka något mer
jag var nu trött.

O.C.S.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6